

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله الذي هدانا لهذا وما كنا لنهتدي لولا

أن هدانا الله و صلى الله على سيدنا و نبيتنا محمد و آله

الطيبين الطاهرين

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

سرشناسه	: اسدی نژاد، محمد ۱۳۴۱
عنوان و نام پدیدآور	: حقوق خصوصی در قرآن / تألیف محمد اسدی نژاد
مشخصات ظاهری	: ۳۲۰
شابک	: ۸۵۰۰۰ ریال ۱-۹-۹۰۴۵۱-۹۶۴-۹۷۸
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
موضوع	: حقوق مدنی - جنبه های قرآنی
رده بندی کنگره	: ۵۱۳-۱ الف ۷ ح / ۱۰۴ BP
رده بندی دیویی	: ۲۹۷/۱۵۹
شماره کتابشناسی ملی	: ۲۸۹۶۲۳۸
سال انتشار	: زمستان ۹۱

عنوان کتاب: حقوق خصوصی در قرآن

تألیف: دکتر سید محمد اسدی نژاد

ناشر: نشر آثار حقوقی حقیقی

نوبت و سال چاپ: اول ۱۳۹۱

قیمت: ۸۵۰۰۰ ریال

شابک: ۱-۹-۹۰۴۵۱-۹۶۴-۹۷۸

«حق چاپ محفوظ و مخصوص نشر آثار حقوقی حقیقی است»

رشت: خیابان نامجو، خیابان شهید سیادت، روبروی بیمارستان ۱۷ شهریور

نشر آثار حقوقی حقیقی

تلفن: ۰۱۳۱-۳۲۳۸۷۶۳

فهرست مطالب

فصل یکم - معناشناسی واژگان فقهی و حقوقی و تفسیری..... ۱

۱-۱- مفهوم حق و اقسام آن ۲

۱-۲- مفهوم حکم و اقسام احکام..... ۶

۱-۳- اصطلاحات تفسیری..... ۱۱

فصل دوم: تعهدات و عقود معین..... ۱۹

۲-۱- عهد و عقد..... ۲۰

۲-۲- دین..... ۳۰

۲-۳- تجارت..... ۵۰

۲-۴- وکالت..... ۵۷

۲-۵- ضمان و جعاله..... ۶۱

۲-۶- اجاره..... ۶۶

۲-۷- صلح..... ۷۱

۲-۸- رهن..... ۷۵

۲-۹- ودیعه..... ۷۹

۲-۱۰- وقف..... ۸۵

۲-۱۱- وصیت..... ۹۷

فصل سوم: وضعیت حقوقی اشخاص و حقوق طبیعی آنها.....	۱۰۳
۳-۱- حجر.....	۱۰۴
۳-۲- اثبات نسب.....	۱۱۱
۳-۳- پسر خواندگی.....	۱۱۷
۳-۴- میراث.....	۱۲۳
۳-۵- موارد ممنوعیت نکاح.....	۱۳۸
۳-۶- حق حیات در قرآن.....	۱۴۶
۳-۷- حق حریم خصوصی در قرآن.....	۱۵۶
۳-۸- حقوق اقتصادی افراد.....	۱۶۳
فصل چهارم: مبنای حکمیت و اصل برابر در قرآن.....	۱۷۱
۴-۱- مبنای حکمیت و داروی در قرآن.....	۶۷۲
۴-۲- اصل برابری و مساوات در قرآن.....	۷۹۹
فهرست منابع و مآخذ.....	۲۰۹

مقدمه

آیات و کلمات خداوند تبارک و تعالی در عین سادگی مانند تمامی آفریده ها دارای ظواهر و باطن بوده بطوریکه هر قدر در مورد آنها بحث شود تمام شدنی نبوده و نامحدود هستند. اگر تمامی درختان روی زمین قلم شده و دریا مرکب گردد و هفت دریا نیز به آن افزوده شود، همه اینها تمام می شود ولی کلمات خدا پایان نمی گیرد زیرا خداوند عزیز و حکیم است.^۱ بنابراین نگارش کتاب حاضر در راستای بیان قطره ای از دریا بوده و نمی تواند تکراری باشد.

آب دریا را اگر نتوان کشید هم به قدر تشنگی باید چشید

هرچند در این کتاب بخشی از مباحث کتاب آیات الاحکام اینجانب با هدف تدوین مباحث حقوق خصوصی به طور جداگانه ذکر شده است با این حال در این کتاب

۱- آیه ۲۶ سو رد لقمان: ولو انما فی الارض من شجرة اقلام والبحر یمده من بعدد سبعة ابحر مانفد کلمات الله ان الله عزیز حکیم.

سعی شده برخی از احکام حقوقی مندرج در آیات به همراه آخرین مقررات مدون تطبیق و مقارنه شود که از این حیث می‌تواند برای دانشجویان حقوقی نیز قابل استفاده گردد. قرآن کریم انسانها را در هر زمان و مکانی از ظلمات جهل به دانایی و نور خوش هدایت می‌کند. اسلام مکتب جهانی است و هدف آن هدایت همه انسانها و اقامه قسط و عدل در سراسر جهان است. بدیهی است چنین مکتبی نمی‌تواند فاقد نظام حقوقی باشد. آیات قرآن کریم حاوی مباحث حقوقی در عرصه‌های داخلی و بین‌المللی است و خداوند تبارک و تعالی برای تنظیم روابط بین انسانها احکام و مقررات ویژه‌ای در نظر گرفته است که بدون توجه به آنها نمی‌توان به جامعه توحیدی و حیات طیبه رسید. در همه عرصه‌های زندگی باید به حقوق و احکام مندرج در قرآن کریم توجه داشت. عدم توجه به احکام و حقوق تعیین شده از سوی وحی نه تنها موجب بی‌نظمی در جامعه و ظلم بر مجموعه انسانها می‌گردد بلکه موجب خروج از اسلام می‌گردد:

من لم یحکم بما انزل الله فاولئک هم الفاسقون مائده / ۴۷

من لم یحکم بما انزل الله فاولئک هم الظالمون مائده / ۴۵

من لم یحکم بما انزل الله فاولئک هم الکافرون مائده / ۴۴